

er vistnok sandt, at da Sorø Academi gjenoprettedes i Aarene 1822 og 23, foresvævede der visse aristokratiske Forestillinger, hvilket ogsaa havde Indflydelse paa Optagelsen af Eleverne i de første Aar, men jeg troer, at disse have været Bladsen, og for Diebliffet tages der ikke, og der er vistnok hverken af min ærede Formand i Ministeriet eller af Universitetsdirectionen i de senere Aar taget noget Hensyn til Forældrenes Kaar, uden forsaavidt man har givet trangende Forældres Børn Fortrinnet ved at optage dem som Elever, og har ladet velhavende Forældre vente længere paa, at de kunde faae deres Børn optagne i Anstalten. Forsaavidt der er blevet sagt, at man ikke skulde give Moderation ved at nedsætte Betalingen, men hellere ganske eftergive den for Enkelte, saa er det Noget, som jeg i visse Henseender vil tiltræde, og jeg vil i det Ringeste arbejde paa, at Understøttelsen undertiden gives rigeligere, men jeg maa herved bemærke to Ting. For det Første er der i Sorø nogle fuldstændige Fripladser, der er nemlig 14 Fripladser for Elever, og dernæst maa jeg bemærke, at Sagen dog ellers har sine Vanskeligheder ved at bestemme Understøttelsen saaledes, at den væsentlig er en fuldkommen Eftergivelse af Betalingen, fuldkommen fri Underholdning for Enkelte; thi derved bliver Modsatningen mellem dem, der faae Alt, og dem, der Intet faae, meget skarper, uagtet de kunne staae hinanden meget nær med Hensyn til Bærdighed og Trang, og derved bliver Vilkaarligheden meget større, og Faren for Misgreb ligeledes meget større. Bestemmelsen af Bærdighed til Understøttelse til Studeringer paa Grund af Naturgaver, er en vanskelig, og man kan meget ofte tage fejl i sin Bedømmelse af de unge Mennesker, som søge at concurrere om en saadan Understøttelse. Derfor troer jeg dog heller ikke, at man maa gaae for vidt i at sige, at man skal give dem Alt eller Intet.

Bregendahl: Naar den høierverdige Rigsdagsmand for Nykjøbing (Mourad) for

udtalte sine fromme Tanker om, hvorledes han vil have, der skal sørges for den Ubemidlede, da kan jeg kun beklage, at det hele Resultat, der er kommet ud af hans Omsorg for de Ubemidlede, det er et Forslag om Forhøielse i Contingentet. Jeg har ingenlunde overseet, at der var Spørgsmaal, ikke blot om Betalingen for Undervisningen, men jeg har meget godt vidst, at der ogsaa var Spørgsmaal om Betalingen for den hele Opdragelse og Forpleining, men just fordi det er en Opdragelsesanstalt, just derfor har jeg troet, at det var saa meget rigtigere, at det ikke gjordes de Uformuende vanskeligt at faae Afgang dertil. Naar han har fundet det underligt, at jeg har sagt, at en saadan Bestemmelse stred mod Grundlovens Aand, da har jeg ikke kunnet finde dette underligt, idet jeg mener, at det er Grundlovens Aand, at give Alle, uden Hensyn til deres Formuesvilkaar, Afgang til de Fordele, som Statens Ordning medfører; jeg troer, at det er den Aand, som gaaer igjennem Grundloven, at den i saa Henseende ikke vil, at der skal gjøres Forskjel imellem Rige og Fattige, men, at vore Institutioner skulle rettes hen paa at aabne Afgang, ikke blot at aabne Rettigheden, men ogsaa aabne Muligheden for den Fattige til, at kunne benytte de Indretninger, som Staten opretholder i flige Diemed, og jeg har kun kunnet finde det lidet overensstemmende dermed, at lukke Agangen for de Uformuende eller i alt Fald, at gjøre Agangen for dem vanskeligere.

Rettelse.

Nr. 251 Sp. 4005 L. 19 f. n i Cultusministerens Foredrag: „disse Kunstværker“, læs: „danse Kunstværker“.